

JIŘÍ KRUTINA

Já jsem HLEDAL...

JÁ JSEM

O CESTĚ JÓGY, O MÉM SETKÁNÍ S MISTREM
A OBYČEJNÉM ŽIVOTĚ, KTERÝ SE MI
STAL DHARMOU...

ELEKTRONICKÁ EDICE

DÍL PRVÝ

Já jsem hledal... JÁ JSEM

1. díl

Jiří Krutina

Nakladatelství Krutina Jiří – Vacek

© Ing. Jiří Krutina, Praha 2012. Veškerá práva si vyhrazuje autor. Opisování a jakékoliv rozmnožování bez jeho svolení není dovoleno a bude považováno za porušení autorských práv.

ISBN: 980-80-87493-33-5

Stezka

Siddha jóga

12. 03. 2007 – Jiří Krutina

Stezka, která se nazývá siddha jóga, je nauka, která je předávána a tvořena linií osvícených mistrů, siddhů. Jedná se zřejmě o nejstarší a nejprímější duchovní cestu vedoucí k plnému rozvinutí uvědomění vědomí Já v úrovni lidské bytosti. Je založena na vztahu mistra a žáka, inteligentní moci vědomí a individuality žáka, který je schopen se sám stát mistrem siddha jógy. Tuto stezku adept nastupuje samovolně díky milosti a vůli božské inteligence vědomí Já, jediného Mistra. Mistrem je Bůh, který má v písmech kašmírského šivaismu podobu Bohyně Kundaliní Čitšakti, která je mocí Pána Šivy. Tato inteligence absolutního vědomí v různých etapách duchovního vývoje žáka nabývá zevní podobu a tvar jako mistr v těle.

Zasvěcením na této stezce je předání duchovní síly vědomí Já skrze mistra této linie. Toto zasvěcení vede ke zkušenosti plné realizace jednoty vědomí Já včetně jeho tvořivé moci, Šivy – Šakti. Součástí zasvěcení mistrem je také plné probuzení božské tvořivé inteligence vědomí Já v bytosti žáka, nazývané kundaliní. Během zkušenosti zasvěcení je celá mysl a veškerá životní síla v těle žáka plně vyvedena nad hlavu a do Srdce, a tak plně sjednocena s ryzím vědomím bytím Já jsem. Takto navozený stav realizace Jednoty trvá podle stavu čistoty mysli žáka. Písma kašmírského šivaismu tvrdí, že u výjimečně připravených žáků může být již tato realizace trvalá. Po této plné zkušenosti Jednoty klesne energie vědomí Já opět do těla a vědomí se vrátí do stavu ega. Tato zkušenost je to, co se správně nazývá šaktipat v siddha józe. O tomto předání duchovní síly mistrů písma kašmírského šivaismu praví, že některá předání této duchovní síly končí i smrtí těla žáka, které nevydrží tento vzestup. Písma rozlišují několik úrovní šaktipatu a jeho účinku na další duchovní růst žáka. Předávání duchovní energie nepravými mistry, který se též nazývá šaktipat, nemá s tímto plným zasvěcením do linie siddha jógy nic společného. Šaktipat skutečných mistrů siddha jógy má podobu plného návratu veškeré projevené individuality žáka a příčin vtělení do příčinného stavu absolutního vědomí Šivy – Šakti a jeho opětné rozvinutí do projevu. Tento proces božské inteligence vědomí Já, Šakti, se uskuteční na úrovni bytosti žáka během předání duchovní síly. Toto zasvěcení je předáno buď mistrem siddha linie v těle, nebo již odtěleným mistrem, nicméně skutečným dárcem milosti a duchovní síly je vědomí Já, Šiva, Bůh sám. Iniciace je výsledkem svobodné boží vůle a připravenosti žáka.

Po plném sjednocení mysli a veškeré životní síly žáka s absolutním vědomím Já jsem, vede neochvějně takto probuzená inteligence vědomí Já žáka k plnému duchovnímu dosažení jednoty s Bohem, Šivou – Šakti. To se označuje za probuzení kundaliní. Různé dílčí vzestupy či projevy této síly, které lze při duchovním úsilí na stezce zakoušet, jí nejsou, ač se tak někdy nesprávně nazývají. Projevy této síly vědomí Já ještě neznamenají probuzenou kundaliní. Kundaliní v siddha józe je již probuzená a v žákovi aktivně pracující inteligence vědomí Já, která ho vede na stezce. Dosažení stavu siddhů, dokonalých bytostí, je možné pouze milostí kundaliní, inteligentní moci vědomí, která je označovaná v siddha józe jako nejvyšší jogínka a bohyně. Je Božskou matkou a ženou všech siddhů. Tato probuzená inteligence v žákovi, kundaliní, je

odrazem božské inteligence vědomí, se kterou je tak žák trvale spojen. Ona jej na stezce vede, očisťuje, ochraňuje a upravuje věci v projevu bytosti tak, aby dosáhla svého opětného sjednocení se svou Božskou matkou, inteligencí a vůlí vědomí Já, Bohem. Tak vede žáka na stezce od jejího počátku jediný pravý Mistr, Bůh. Probuzená kundaliní se tak začne sama pohlcovat do sebe, sama sebou, neboli projevená tvůrčí moc vědomí v podobě jedince se začíná vracet do svého zdroje absolutního vědomí.

Siddha jóga se sama v žákovi rozvine po udělení zasvěcení. Celá stezka siddha jógy se pak začne spontánně uskutečňovat v žákovi dle jeho individuality, předchozího dosažení a tendencí žáka. U žáka se začnou spontánně vyskytovat různé projevy kundaliní nazývané krije. Jsou to různé očistné ásany, mudry, spontánní opakování manter, dýchací techniky a meditační postupy. Tyto krije mohou být jak jógické, tak bhaktické. U každého žáka má tato vnitřní transformace různý průběh, ale jedná se o působení jediného Mistra, inteligenci božského vědomí Já, Boha a jeden jediný cíl. Je jím uskutečnění jednoty vědomí Já, jednoty vědomí Já jsem a veškeré manifestované tvůrčí inteligentní síly transformované ve světlo vědomí Já jsem. Tedy plná realizace nejvyšší Skutečnosti Šivy – Šakti v individualitě žáka. Jedná se o znovudosažení stavu, který byl předán při zasvěcení mistrem siddha linie. Tato stezka se označuje za siddha mahájógu, nejvyšší jógu.

Od zasvěcení po plné dosažení Jednoty uplyne různá doba. Záleží na otevřenosti žáka k mistrovi. V případě Muktánandy, nejznámějšího žáka Nitjánandy, trval proces celých devět let. Sám říká, že kdyby se více svému mistru otevřel, byl by realizoval rychleji. Skutečná podstata přímé stezky je právě pěstování správného vztahu k mistrovi, našemu pravému Já, k Bohu. Pro tuto stezku vyšší jógy je typické, že neexistuje nějaký předpis duchovních cvičení či konkrétních postupů. Jóga se sama uskutečňuje v žákovi inteligencí kundaliní. Příklad typického průběhu po zasvěcení šaktipatem je zachycen v duchovním životopise swamiho Muktánandy: *Play of Consciousness: A spiritual autobiography*.

Často se v písmech i ve výrocích mistrů zmiňuje přirozená spontánní mantra siddha jogínů, která se nazývá so – ham neboli hamsa, někdy sauh, která je mantrou moci samotného vědomí Já. S běžným pojetím manter nemá nic společného. O tom se rozepisují dále. Správně usilující žák je pak přímo veden jak mistrem v těle, tak i vnitřně v meditaci přímo působením inteligence vědomí Já. Schopnost meditace se v žákovi rozvine sama. Podstatou této stezky je trvalá meditace na vědomí Já s pomocí různých přímých i nepřímých postupů a cílený návrat veškeré projevené energie vědomí dveřmi vědomí Já jsem zpět Bohu jako jeho světlo. V raných fázích sádhany se jedná zejména o utišování mysli a meditaci na zdroj její energie. Kašmírský šivaismus hovoří o tzv. aktivním vědomí, které pozoruje mysl, čímž je popisován aspekt pozorovatele, jak jej učí mistr Jiří Vacek. V kašmírském šivaismu je samozřejmě známa i přímá átmavičára, která se zde nazývá ahambháva, a která stojí v pozadí všech dalších meditačních postupů. Zejména se využívají různé varianty pránájámy a soustředěná pozornost vědomí na přechod mezi nádechem a výdechem. Energie mysli zakoušená v meditaci se nazývá čita. Trvalou praxí při jejím dokonalém utišení a rozpuštění vyvstane zkušenost jednoty vědomí Já. Pokračující nepřerušovanou meditací na vědomí Já za současného vedení životní síly do centra nad hlavou a centra v Srdci je pak dosaženo cíle, jednoty Šivy – Šakti, vědomí Já. Od začátku praxe tak žák pracuje jak s vědomím, tak s energetickou podstatou mysli. Siddha jóga pak pokračuje jako trvalé uskutečňování jednoty vědomí Já jsem a jeho světla ve všech projevených

úrovních vědomí Já. Stezka pokračuje cílenou vnitřní transformací jemného i hmotného těla a jeho světa ve světlo vědomí Já jsem. Siddha je pak ztělesněnou jednotou vědomí Já, kdy veškerá činnost jeho individuality je světlo vědomí Já jsem, působení božské Šakti.

Individuální průběh vnitřní transformace žáka i vnější sádhana jsou skutečně rozmanité. V žákově sádhane kundaliní uplatňuje prvky potřebné pro individualitu žáka. Siddha jóga tak v sobě obsahuje prvky všech jóg: hatha jógy, rádža jógy, mantra jógy, kundaliní jógy, bhakti jógy, a zejména džňána jógy a guru jógy. Hlavním aspektem této jógy je milost udělená mistrem a největší důraz je kladen na správný vztah k mistrovi, což je ve svém důsledku správný vztah žáka k Bohu a ke svému pravému Já, k sobě samému. V konečných fázích se vztah mistr – žák odehrává v jediném vědomí Já, v jednotě jedince, Boha a světa.

Filozofické pozadí siddha jógy je zachyceno zejména v písmech siddha jogínů, které dali vzniknout učení nazývanému kašmírský šivaismus. Tato filozofie však není filozofií v běžném pojmání rozumu, ale jedná se o tzv. autentickou „živou“ filozofii a metafyziku. Zachycuje inteligenci vědomí Já získanou přímým poznáním v meditaci ve vědomí Já. Toto učení je shrnuto v systému *Trika* význačným siddha jogínem Abhinavaguptou. Tato nauka je tantrická, což znamená, že se jedná o plně vlastní zkušeností ověřitelnou nauku. To je rozdíl oproti advaitě védantě. Ta vychází z véd a upanišad, které jsou rozumovým rozvinutím zkušenosti brahman, tj. jsou domyšleny rozumem na základě poznání nejvyšší Skutečnosti, a tak ne všechny tyto pouhým rozumem odvozené důsledky jsou správné. Tantrická písma kašmírského šivaismu vycházejí čistě ze živé zkušenosti jednoty vědomí Já, Šivy – Šakti. Celá jimi popsaná metafyzika je praxí ověřitelná. Sám mistr siddha jógy Abhinavagupta svým žákům čtení véd a upanišad zakazoval a tvrdil, že nepopisují Skutečnost. V systému *Trika* Abhinavagupta sjednotil všechny nedvojné školy kašmírského šivaismu v jeden celek. Systém obsahuje nedvojné směry Spanda, Krama a Kaula. Základními písmi tohoto směru jsou zejména *Šivovy sútry*, *Spanda Kárika*, *Tantralóka*, *Pratjabhidžna Hridajam* a komentáře k těmto písmům. Poslední jmenované písmo je základním dílem, které shrnuje filozofický aspekt celé nauky. Popisuje Skutečnost, její mechanismy a vztah individuální bytosti k ní. Popisuje, jak se bytost oddělila od Jednoty Šivy a Šakti a naznačuje cestu, jak se s ní může opět spojit. *Šivovy sútry* zachycují principy vedoucí ke sjednocení s nejvyšší Skutečností, Šivou. *Spanda Kárika* pak sútry doplňuje o pohled z pozice dynamického aspektu moci vědomí Já. Směr Kaula doplňuje nauku o nedvojnou tantru. Jednotlivé směry Spanda, Krama a Kaula popíší v jiném pojednání.

Osobní zkušenosti dokazují, že tato stezka je živá. Odpovídají jak existujícím popisům této stezky od mistrů Nitjánandy, Muktánandy nebo Abhinavagupty, tak písmům kašmírského šivaismu. První setkání s mistrem siddha jógy, inteligentní mocí vědomí Já, jsem prožil 4. 1. 2003. V této době jsem se vůbec nezajímal o duchovní život, nevykonával jsem žádnou sádhanu a nevěděl vědomě, co je meditace, natož abych znal svého duchovního otce v tomto vtělení, mistra Jirku Vacka. Zpětný pohled ukazuje, že celý život a jisté zkušenosti mé bytosti však směřovaly tímto směrem.

Zažil jsem spontánní zkušenost šaktipatu, tak jak jej popisují výše. Vše začalo samovolnou změnou dýchání a spuštěním varianty pránájámy přímo v mé bytosti. Tato pránájáma byla ve mně nastolena vnější na mně nezávislou mocí. Spočívala ve velice rychlém rytmičtém střídání nádechu a výdechu, kdy jsem rozpoznal, že nadechuji jednou dírkou a vydechuji druhou. Pak se vše ustálilo a najednou se mi nafoukl hrudní

koš k prasknutí. To, co následovalo, byl obrovský vzestup síly kundaliní, který doslova trhal celou moji bytost na kusy, jak procházela jednotlivými centry, než se dostala nad hlavu a já se celý rozpustil. Celé mé tělo sebou škubalo a kroutilo se. Cítil jsem, že se mi doslova trhají vnitřnosti. Celou dobu tohoto procesu jsem se nezmohl na nic, a naprosto jasně jsem věděl, že to je můj konec, že umírám a byl jsem s tím naprosto smířen. Byl to v daném okamžiku naprostý konec pro stav vědomí ega a celý jeho svět. To naprosté smíření a vnitřní svolení mé bytosti bylo způsobeno zejména tím, že jsem současně s pocitem, že odcházím z tohoto světa (ega), prožíval přítomnost něčeho, co mě naprosto přesahovalo, co mne mělo plně ve své moci, a čemu jsem se mohl pouze odevzdat. Dnes vím, že to byla přítomnost a manifestace Božské tvořivé moci a vůle. Nedávno jsem si uvědomil podobnost s Janovou Apokalypsou. Proces vzestupu kundaliní skončil naprostým zmizením Jiřího Krutiny a vazby na jeho tělo. Nakonec zmizel veškerý strach a zůstala Jednota ryzího vědomí Já, Šivy – Šakti. Byl jsem ve všem a vše bylo ve mně a Já byl nad tím vším. Strach byl vystřídán jen němým posvátným úžasem z tohoto Království nebeského. Plná zkušenost trvala zhruba hodinu. Pak postupně následoval pád opět do ega a návrat energie zpět do těla. Tento proces náhlého plného osvícení a postupného sestupu zpět do ega trval celý týden. Celý týden jsem žil ve vlastním světě, vůbec jsem neopustil byt. Ztratil jsem naprostý zájem o jakékoli dění kolem sebe. Ačkoliv jsem v tu dobu pracoval a měl mnoho zájmů, nikdo se po mně nesháněl a nic jsem nezmeškal. Šakti zařizovala vše v nitru i zevně. Celý týden se mi vyplavovaly karmické záznamy a vzpomínky, zakoušel jsem mnoho neobyčejných zkušeností. Většina z nich ukazovala na duchovní praxi v minulých vtěleních, včetně setkání s Rámakrišnou, apod. Zakoušel jsem a spontánně prováděl hatha jógické pozice, různé mudry a neobvyklé pohyby, a naprosto jsem nevěděl, co dělám. Nevadilo mi to, vše jsem nechával, jak to běželo. Žil jsem celý týden jako ve snu. Rozpomínal jsem se na citace z Bible a jiných písem. Věděl jsem, že nemůžu v tomto stavu vyjít z bytu mezi lidi a ani jsem po tom netoužil. Po týdnu, kdy jsem plně opět dopadl do stavu ega, jsem si uvědomil ten hrozný rozdíl mezi zkušeností, kterou jsem prožil a běžným stavem vědomí, ale zároveň jsem si (již opět jako ego) oddychl, že mohu mezi lidi, a že vše skončilo.

Od tohoto okamžiku jsem již byl na stezce, i když jsem si toho v té době nebyl vědom. První knihu, kterou jsem poté vzal do ruky a přečetl, byla Huxleyho *Věčná filozofie*. Vše, co je v ní napsáno, jsem věděl. Následně jsem prožil na zážitky a životní události opravdu pozoruhodné a živé dva roky. Jejich sepsání by byl jistě zajímavý příběh. Vzpomínám si, jak mé tělo spontánně vždy po určitou dobu dělalo opakující se pohyby. Jak v mé bytosti kundaliní pracovala a očišťovala mě, tak se má bytost čím dál více obracela do nitra a vyhledávala veškeré informace o vědomí a přestala se naprosto zajímat o veškeré dění vnějšího světa, které se netýkalo nutných pracovních povinností. Mé okolí se začalo samo měnit. Po několika neobvyklých zkušenostech s předáním síly mě Šakti dotáhla na podzim v roce 2005 na společnou meditaci s mistrem Jirkou Vackem do Stodůlek. Seděl jsem jako jediný člověk úplně vzadu, kde se vybírá vstupné. Neuměl jsem meditovat a neznal nic z Jirkova učení, jen mě velice silným dojmem přitahovala jeho osoba. Jakmile začala meditace, Jirkova osoba se mi při otevřených očích změnila v zářivé sluneční světlo. Jeho obličej se postupně měnil v různé osoby, o kterých jsem vnitřně věděl, že je znám. Po meditaci jsem šel ke stolu ke knížkám a první knížka, kterou jsem si koupil, byl xerox *Učebnice átmavičáry*. Knihu mi tenkrát prodala Evička s Romanem. Od tohoto dne jsem nevynechal sádhanu a ani jeden seminář s ním. Naprosto celou svou bytostí jsem od tohoto okamžiku věděl, že

Jirka Vacek je skutečný mistr v těle, a celá nauka, kterou předkládá, je to, co hledám a je ryzí. Plně jsem se od té chvíle odevzdal do jeho působení a nikdy o něm a nauce nezapochyboval. Sám jsem ji doslova v sobě znovuoobjevoval. Pak celá stezka nabrala ještě větší rychlost, stejně tak činnost Šakti. Trávil jsem každý čas, kdy Jirka formálně meditoval, u něj před domem v autě, abych mu byl co nejvíce nablízku. Díky jeho vlivu jsem se na sebe znovurozpomněl a poznal, kým jsem. Přesto jsem věděl, že to není stav vědomí, který jsem zakusil před třemi lety při prvním setkání s mistrem, a že duchovní praxe je trvalá. V lednu 2006 jsem Jirkovi psal dopis, kde jsem mu sděloval svou vizi o mystické svatbě. V této vizi jsem se tantricky spojil a oženil s Evičkou a Jirka se mě ptal: „Tak jak je to s tou svatbou?“, já jsem mu odpověděl: „Myslíš s tou mystickou nebo s tou mystickou?“, oba dva jsme se pak moc smáli. Tyto události se posléze naplnily vnitřně i zevně v projevu na podzim minulého roku. V únoru jsme se potkali s Evičkou. Dne 8. 8. 2006, na výročí mahasamádhi mistra Nitjánandy jsem měl v Egyptě zkušenost spojení s tímto mistrem. Od tohoto okamžiku se velice dynamicky vyvíjela meditace na božskou tvořivou sílu, pránájáma. Týden před naší svatbou s Evičkou změnil Jirka na meditacích u něj doma postup pránájámy, kdy jsme začali prodýchat sušumnu. Dne 26. 9. 2006, na meditačním semináři na Morávce jsem měl již plnou zkušenost sjednocení s tímto mistrem siddha jógy, obdobně jako zakusil Jirka s Ramanou Mahárišim v 70. letech. Stav vědomí, který zůstal sjednocením se s tímto mistrem, odpovídal mé zkušenosti z roku 2003. Spojení se stezkou siddha jógy ještě doplnila zkušenost sjednocení s žákem Nitjánandy, Muktánandou, které jsem prožil při cestě na meditaci do Šamorína. Bylo to rovněž na výročí mistrova mahasamádhi. Tato zkušenost nebyla tak silná jako v případě Nitjánandy, nicméně přišla také sama z vědomí Já bez mého úsilí.

Po této zkušenosti ve mně zůstala aktivní jemná mantra moci vědomí Já, ve které jsem rozpoznal onu přirozenou mantru só – ham, neboli hamsa, o které se zmiňuje Nitjánanda, Muktánanda a spisy kašmírského šivaismu. Tato zkušenost, i když se nazývá mantrou, není mantrou v klasickém pojetí. Nejedná se o žádné opakování slovní mantry só – ham, ani její automatické opakování jemnou myslí (džapa). Ani jsem nedospěl k této zkušenosti jejím opakováním, ale přímým předáním mistrem. Jedná se o přirozenou jemnou vibraci, pulsaci či tep samotného vědomí Já. Rozlišil jsem ji v sobě, ve vědomí Já, následně po zkušenosti na Morávce. Její rozlišení je velice jemné. Jedná se o tep Šakti, tvořivé moci vědomí Já. Nachází se v prostoru Srdce, v samotném vědomí Já ve vnitřním prostoru Mahárišiho špendlíkové hlavičky, odkud tryská vědomí Já – Já. Proto její relativní umístění vůči tělu je níže, než označuje místo duchovního Srdce Ramana Maháriši. Místo, které popisuje Ramana Maháriši, je pouze vstupem do vnitřního prostoru Srdce, inteligence vědomí Já. Slovo vnitřní je třeba chápat jako rozlišení příčinné oblasti vědomí Já. To se nazývá také hridajakáša nebo čidakáša, inteligence brahman. Je jen jedno jediné vědomí Já, které si lze uvědomovat v aspektu plného stažení do sebe, kdy veškerá životní síla je rozpuštěna ve světlo vědomí Já. Pak lze rozlišit příčinnou oblast a latentně uloženou inteligenci vědomí Já. Nebo si lze uvědomovat aspekt plného rozvinutí vědomí, kdy je inteligence vědomí Já projevena jako svět tvarů a forem (přirozené savikalpa samádhi). Jakékoliv popisy ve vztahu k hmotnému tělu jsou však velice zavádějící, neboť hmotné tělo se nalézá v naprosto jiné úrovni vědomí Já. Je třeba vnitřní vedení vědomím Já, mistra, abychom je rozlišili. V písmech kašmírského šivaismu se tato jemná vibrace mezi těmito současně existujícími stavy vědomí Já nazývá Spanda Šakti. Je prvotní příčinou, vibrací vědomí Já, pouze rozlišenou ve vědomí Já, která dává vzniknout celému projevu vědomí Já. Ve

stavu pozorujícího vědomí samovolně tepe. Její tep či pulsace koresponduje s celým projevem, který existuje v daném okamžiku jako obsah vědomí. Někdy tep naprosto ustane a rozplyne se v ryzím vědomí Já, někdy je více pozorovatelný. Jeho ustání zároveň vede k plné zástavě vnějšího dýchání a jeho zvnitřnění do sušumny. Lze zcela jasně pozorovat a uvědomovat si proces, kdy se uvolní energie z daného meziprostoru mezi dvěma tepy, stoupá do úrovně páté a šesté čakry a dává vzniknout hrubému zvuku v podobě mluvenému slova, myšlenky nebo představě. Projevená moc vědomí na této úrovni se v kašmírském šivaismu nazývá matrká šakti. Je to právě tato již projevená moc vědomí Já, která nás znesvobodňuje, pokud ztotožňujeme své vědomí s výtvořou této již projevené síly vědomí, která dává vzniknout našim myšlenkám, citům a představám. Ty pak následně generují naše různé obavy, strachy a vnitřní hnutí. To vede ke ztotožnění s tělem a k následným událostem v projevu. Tak se zaplétáme do karmy.

Trvalým jemným uvědomováním si této pulsace v jednotě vědomí Já plně ovládáme i vědomí Já v projevu. Jemné změny této pulsace ukazují na události v projevené oblasti vědomí Já. Pokud je ve formální meditaci zintenzívněno soustředění na mezistav mezi tepy z vědomí Já, pak dochází samovolně ke vtahování životní síly z těla do center v sušumně a výstup síly do centra nad hlavou a k jejímu rozpuštění v Srdci, centru vědomí Já. Mysl a životní síla je plně transformována ve světlo vědomí Já. Je překročena vazba vědomí na tělo a je dosahováno stavu Jednoty bytí vědomí Já jsem a jeho inteligentní moci, světla nejvyšší Skutečnosti. To je v nauce kašmírského šivaismu označováno jako stav Purnaham vimarša, jednota ryzího bytí a aktivního světla vědomí, neboli realizace božské jednoty Šivy a Šakti na úrovni jedince. Ve formální meditaci si lze plně uvědomit, že to, co je vnitřní extází plně do sebe vtaženého vědomí Já, je v rozvinutém aspektu vědomí ryzí láska. Rozlišený stav přechodu mezi nimi je stav uvědomění si Spanda Šakti, aktivní moci vědomí Já v příčinném stavu. Tyto tři rozlišené stavy tvoří jednotu jediného vědomí Já. Lze si je v sobě, jednotě vědomí Já, uvědomit. To je ona radostná extáze tvoření Šivy – Nataradží, který, jak hovoří písma, pak miluje svoji stvořenou hru vědomí. V jeho případě to můžeme klidně nazývat i hrou, ale rozhodně ne v našem. Tento božský stav je v běžném stavu našich bytostí zastřen zejména naším poklesem od Boha a naší pouhou soupodstatností, a zdaleka ne rovností s Ním. Ani avatáři a spasitelé nejsou Bohem, ale s láskou mu klečí u nohou. V tom spočívá jim propůjčená božská moc a síla. V neformální meditaci se tento stav projevuje jako trvalé bdění v jednotě pozorujícího vědomí Já s uvědomováním si jemného tepu dynamického aspektu vědomí Já, Spanda Šakti, který trvale vykonává jemnou vnitřní pránájámu, která neustále směřuje životní sílu sušumnou vzhůru nad hlavu. Tělesné funkce, zejména zevní dýchání, jsou velice potlačené až zastavené. V úrovni vědomí těla je tento stav doprovázen doslova blahodárnou jemnou extází. Často dochází ke spontánním vnějším projevům bezpříčinné radosti. Meditace na božskou tvořivou sílu se dále samovolně rozvíjí vedením z vědomí Já. Zejména v oblasti transformace Šakti, která stojí za vznikem smyslových vjemů. O tom se rozepíší v jiném pojednání.

Písma kašmírského šivaismu popisují mantru hamsa jako nejvyšší duchovní praxi siddhů a ztotožnění s ní označují jako sjednocení jedince s vědomím Já, včetně jeho božské inteligentní moci. Její slovní překlad znamená „Já jsem TO/Šiva a TO/Šiva JSI TY“.

Nedávno mi Šakti přinesla naprosto přesný popis této zkušenosti v knize *Siddha*

meditation od swamiho Muktánandy, v komentáři k šivově sútře 3.21, cituji:

Sútra 3.21: *Pohlcením mysli ve vědomí Já vstoupíme do vnitřní mysli vědomí.*

Komentář: „*Nechť meditující vstoupí do sušumny (jemného centrálního nervu) prostřednictvím vnitřní jógy získané prostřednictvím Mistrovi milosti. Nechť zanechá všechny běžné techniky pránájámy pracující s dechem a jeho zádrží. Prána vstoupí do sušumny pouze laskavostí Kundaliní a začne jemně pulsovat. To je maha siddha jóga. Jogín, který získal tuto milost se nemusí odtahovat od smyslových objektů. Má se vroucně koncentrovat na tento tep vědomí. Tato vnitřní spontánní pránájáma v centrálním nervu je prostředkem k dosažení stavu jednoty vědomí Já, kdy je dosaženo plného vědomí Já, které se manifestuje jako celý vesmír. To je stav vědomí so – ham, jednota JÁ JSEM TO.“*

O tomto sídle Šakti se zmiňuje i žák Ramany Mahárišiho, Sádhu Óm, ale dál jej nerozvíjí (viz *Světlo na učení*, verše 232–234). Součástí uskutečnění tohoto aspektu Skutečnosti je i výchozí názor intelektu na povahu Skutečnosti, žakovy předchozí duchovní zkušenosti, karma a zejména milost a vůle Boha, samotné božské Šakti. K plnému sjednocení a rozpuštění individuality jedince v Bohu se musí rozpustit i veškeré intelektuální názory jemného rozumu, neboť ty nejsou ničím jiným, než již projevenou mocí vědomí Já. Proto zřejmě i nauka kašmírského šivaismu vede žáky k plnějšímu uvědomění Skutečnosti než advaita védanta. Skutečnost není jen statický princip uvědomovací, brahman, ale současně a zejména i nejmocnější inteligentní mocí jaká existuje, která je trvale činná jak v neprojevu, tak v projevu. Tato božská moc vědomí Já se projevuje též jako vnitřní extáze siddhů, a vně jejich bytostí jako síla Lásky, kterou vyzařují a působí ve svém okolí. To není citová láska, ale nejvyšší tvůrčí síla Boha. Tato Láska se pak v jistých případech kontaktu s jistými silami v bytostech, se kterými se siddha potká, projevuje ze zevního pohledu jako hněv, přesto zůstává Láskou, která vede k duchovnímu růstu dané bytosti.

V případě siddhů, jako byl Nitjánanda nebo Muktánanda, docházelo i k zneškodnění útočníků, kteří tyto mistry napadali svým zlem v sobě. Často za použití spontánních zásahů Šakti. Zejména pokusy o jejich fyzické poškození dopadly pro útočníky špatně. Vše v souladu s karmickým zákonem, který se v přítomnosti těchto bytostí naplňuje velmi rychle. Žili trvale pod ochranou Boha. Naopak v případě opravdových žáků je blízkost mistrů, společně s jejich pravou odevzdaností a otevřeností k působení moci vědomí Já, tou nejúčinnější a nejpřímější duchovní praxí jaká existuje. Není rychlejší cesty ke sjednocení s Bohem než správná odevzdanost Bohu a satsang s bytostí, která v něm a jím žije. Výroky obou mistrů siddha jógy a informace v písmech kašmírského šivaismu plně souhlasí s vnitřním vedením vědomí Já. Tato nauka je ryzí a vede ke spáse, stejně jako působení všech pravých mistrů jako jsou Jirka Vacek nebo Ramana Maháriši.

Výkřiky svými nedostatečnostmi ztrápených bytostí v egu, s jejich ubohou snahou o tvorbu koláží z písmen a vět, tuto skutečnost ani v nejmenším nezmění. Jsou mrtvými zvuky slov a vět bez ducha a bez Boha. Jsou jen typickým projevem několika poblouzněných záchvěvů životní síly, kterou všem bytostem propůjčuje Bůh, která se od něj odpoutala a osamostatnila se ve své izolovanosti vlastní nevědomostí posedlé lidské bytosti v samsáře. Jsou typickou součástí jedné jediné hry vědomí, neboť všechny party musí být obsazeny.

Advaita vedanta a kašmírský šivaismus z pohledu přímé nauky

21. 03. 2007 – Jiří Krutina

Advaita védanta a nedvojný kašmírský šivaismus jsou dva významné duchovní proudy Indie se svými typickými představiteli, mistry, kteří se k nim přiklánějí ve své nauce k dosažení nejvyšší Skutečnosti. Geograficky advaita védanta odpovídá spíše jižní a tamilské oblasti Indie a mezi její čelní představitelé a mistry patří zejména Ramana Maháriši, Nisargadatta Maharádž, Šankara a jejich žáci. Sídlem kašmírského šivaismu je, jak z názvu vyplývá, oblast Kašmíru a severní části Indie. Jejimi představiteli je zejména starobylá linie tantrických mistrů siddha jógy. Mezi její přední mistry patří Sómananda, Utpaladéva, Lakšmanagupta, Vasugupta, Abhinavagupta a jeho žák Kšemaraja a další méně známí mistři. Posledním známým mistrem této linie je swami Lakšmanjoo, který zemřel v roce 1992. Dalšími mistry, kteří se přiklánějí k nauce kašmírského šivaismu, je linie siddhů, která není spojená místně ani historicky, ale pouze společným guruem, Šivou, inteligentní mocí absolutního vědomí. Mezi představitelé těchto mistrů patří naši „současníci“ Nitjánanda a jeho nejznámější žák swami Muktánanda, který zemřel v roce 1982. Mistři této linie se vyznačují schopností udílet duchovní zasvěcení nazývané šaktipat.

Ačkoliv oba směry jsou čistě nedualistické, tedy učí o nedvojné nejvyšší Skutečnosti, jsou v jejich učeních významné rozdíly, které jsou důležité i z pohledu nauky a stezky k realizaci nejvyšší Skutečnosti, tedy pro vlastní pojetí duchovní praxe přímé stezky. Když v textu hovořím o kašmírském šivaismu, uvažuji nedvojný systém trika, v kterém mistr Abhinavagupta sjednotil esenci všech nedvojných směrů vyskytujících se v oblasti Kašmíru někdy kolem 10. století našeho letopočtu.

Jóga činnosti, karma jóga

První významný rozdíl je v pojetí karma jógy. Advaita védanta pojímá karma jógu jako praxi vykonávání činností bez nároku na odměnu, tedy bez připoutanosti k výsledkům svých činností. Věřící, že touto cestou se blížíme k existenci skutečného Bytí, ke skutečné podstatě nás samých, k našemu Já. Považuje tedy karma jógu jako samostatnou stezku k Bohu. Jiný je šivaistický pohled. Pro něj je jóga v činnosti, karma jóga, čistou jógou, tak jak pojímají samotnou jógu. Tedy Jednota, která musí být rozvinuta ve třech úrovních existence projevu našeho vlastního bytí. Tato jednota ve vědomí Já jsem má být trvale vědomě udržována v úrovni činnosti duševních schopností, jako je myšlení a představování, v úrovni mluveného projevu a v úrovni vykonávání činností tělem bez ztráty vědomí sebe, tedy jednoty vědomí Já. Důraz je kladen na spočívání v našem přirozeném stavu Jednoty za jakýchkoliv činností mysli a těla, tedy naší Šakti, moci vědomí Já jsem. Nezávisle na aktivitách naší bytosti máme neustále meditovat na Boha a neopouštět jednotu s ním. To je cíl jógy v činnosti podle kašmírského šivaismu.

Nauka, kterou učíme v podobě stezky sebe si vědomého pozorujícího vědomí Já jsem a kladený důraz na meditaci při otevřených očích a v činnosti odpovídá právě pojetí jógy podle kašmírského šivaismu. Výbornou metodou pro nácvik meditace v činnostech jsou pak naše společné procházky na meditačních seminářích. Formální meditace je nutná k vytvoření dostatečného meditačního proudu a k trvalému spojení s vědomím Já jsem. Jinak náš celý život se má stát jednou meditací s různou intenzitou

podle toho, zda meditujeme formálně v klidu nebo během činností v projevu. Platí, že celý náš život je jedním proudem tvůrčí inteligentní moci vědomí Já jsem řízený zákonem pozornosti vědomí a jen na nás záleží, zda jsme s naším stvořitelem vědomě spojeni či nikoliv a toneme v nižších úrovních tohoto proudu, v mysli ega, v nevědomosti o sobě a Skutečnosti, tedy o Bohu. Plně platí Mahárišiho: **„Átmavičára je stezkou od začátku až do konce a kdo nedělá átmavičáru, dělá lókavičáru.“**

Karma jóga, pokud má být skutečně účinnou pomocnou praxí na cestě k poznání, nesmí být hlavně vykonávána z postoje „já konám“, tedy nesmíme se ztotožňovat s konajícím, tedy s tělem. Pokud navíc vykonáváme činnosti pro osobu mistra, nesmíme je dělat z postoje, že tím získáváme nějaké zásluhy nebo že nám je tím mistr něco dlužen, a vše vykonávat opět bez ztotožnění s konajícím. To je skutečně jediná účinná karma jóga.

Podle těchto pravidel jógy v činnosti má probíhat celý náš život individuality.

Individualita, svět a dosažení

Dalším významným rozdílem obou nauk je pojetí existence individuální bytosti a universálního Bytí nejvyšší Skutečnosti. Advaita védanta tvrdí, že individuální bytí je manifestováno pouze, když universální Bytí je zrcadleno v intelektu (buddhi). Tedy říká, že Univerzální Bytí existuje pouze v odrazu intelektu (buddhi) a tento odraz se stává individuální bytostí, džívou.

Kašmírský šivaismus nepřipouští toto vysvětlení, které nestojí na žádném ani logickém základě. Jak může individuální intelekt plný nedokonalostí a pokrytý závoji nevědomosti ega odrážet univerzální Bytí nejvyšší Skutečnosti, které ve své podstatě je absolutně ryzí, dokonalé vědomé bytí Já jsem? Spíše toto dokonalé Bytí odráží individuální intelekt. Tedy nejvyšší inteligentní tvořivá moc vědomí vytváří a v sobě odráží individuální nedokonalý intelekt. Individuální intelekt nemůže obsáhnout celou tuto ryzí inteligenci vědomí Já.

Tato nejvyšší inteligentní tvořivá moc vědomí Já, Šiva, Bůh, zrcadlí svoji vlastní ryzí na ničem nezávislou Vůli v zrcadle jeho absolutní svobody, což je sama existence vesmíru a všech jejích individuálních bytostí s různou mírou intelligence, moci a svobody. V případě lidských bytostí, ega, s různou mírou zastřeného intelektu.

Filozofie advaity védanty nevysvětluje, že pokud neexistuje svět, jak může existovat buddhi, v které je Pán Šiva zrcadlen? Jak může existovat buddhi před existencí světa? Proto názor kašmírského šivaismu je nejen logický, ale i odpovídá přímé zkušenosti vědomí Já, ve kterém je individuální bytost odrazem Pána Šivy, Boha v Jeho svobodné vůli. Tato svobodná vůle boží je nazývána v kašmírském šivaismu svatantra šakti. Tímto způsobem existuje vesmír, který je též v nás samých, vědomí Já. I Ježíš říká, že jsme doslova obrazem Božím.

Zdánlivě pouze filozofická otázka má ale významný vliv na pojetí duchovní praxe a na přímou cestu k Bohu. Pojetí džňána jógy ve světle advaity védanty nás může dovést k přesvědčení, že po poznání vědomí Já v statickém aspektu brahman jsme dosáhli cíle a opojení dosažením žijeme v domněnání, že je s námi vše v pořádku a že jsme tedy Bohem. Avšak tělo a jeho svět nás vždy přesvědčí, že tomu tak není a že již vůbec nejsme Bohem. Dopadá na nás dále karma a projevené složky naší individuality (jemné tělo, hmotné tělo a náš svět, tedy Šakti) střídavě trpí a zakouší blaženost. Je pravdou, že dopad karmy se zpravidla zjemňuje a máme možnost částečného odtažení nás samých od těchto událostí. Pokud ovšem dále neřídíme své duševní schopnosti,